

7. Фінансовий менеджмент : підручник / В.П. Мартиненко, Н.І. Климаш, К.В. Багацька, І.В. Дем'яненко, [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів

«Магнолія 2006», 2014. – 344с.

8. Финансовый менеджмент: учебник / под ред. Г.Б. Поляка. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ, 2006. – 527 с.

9. Каменева М.В. Подходы к формированию понятия –антикризисный финансовый менеджмент // М.В. Каменева Финансы, денежное обращение и кредит // Экономические науки - 2010 - №3(64) - С. 209-213 – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: - <http://ecsocman.hse.ru/data/2011/06/17/1267350784/42.pdf>

10. Євтух О. Т. Фінансовий менеджмент для магістрів і не тільки. Навч. посіб. / О.Т. Євтух, О.О.Євтух – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 456 с.

к.е.н. Глущенко Л.Д.

доцент кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту

к.е.н. Пілявоз Т.М.

старший викладач кафедри підготовки менеджерів

Вінницький національний технічний університет

E-mail: lglushenko@mail.ru

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Головним фактором функціонування ринку є не статична конкуренція між діючими виробниками існуючих продуктів, а реальна або потенційна конкуренція з боку нових продуктів або виробників, що використовують сучасні технології. Високий рівень інноваційного розвитку дозволяє випускати продукцію з конкурентними перевагами і є стратегічним ресурсом, що забезпечують стійкість і динамізм розвитку підприємства.

Інноваційний розвиток заснований на постійних і систематичних нововведеннях, спрямованих на суттєве поліпшення усіх аспектів діяльності підприємства, цілями і завданнями його розвитку, можливістю використання певних ресурсних чинників для створення інноваційних товарів і формування конкурентних переваг.

Інноваційний розвиток промислових підприємств є одним з найважливіших питань в сфері соціально-економічних наук, центральною темою серед науковців та спеціалістів-практиків.

Базовими положеннями Концепції загальнодержавної цільової програми розвитку промисловості України на період до 2017 р. та Стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки [1; 2] зазначено, що підвищення конкурентоспроможності промисловості зводиться до трьох варіантів:

1) отримання конкурентних переваг за рахунок використання у господарській діяльності дешевих/дефіцитних національних ресурсів (людський капітал, мінеральна сировина, інші види ресурсів та стратегічні енергоресурси);

2) наздоганяючої модернізації виробничого апарату з використанням власних, а частіше запозичених досягнень науково-технічного прогресу;

3) стратегії інноваційного прориву, яка передбачає суттєву активізацію інноваційних процесів, інтелектуальний розвиток людського капіталу, перехід до системної генерації ідей, розповсюдження і використання прогресивних технологій та знань, поширення та застосування останніх досягнень науково-технічного прогресу.

Низька інноваційна активність вітчизняних промислових підприємств пояснюється низьким рівнем технологічного розвитку. Проблема технологій тісно пов'язана з інноваційною проблематикою, оскільки позитивна технологічна динаміка забезпечується тільки в тому випадку, якщо технології носять інноваційний характер. Переважання застарілих технологій консервує технологічну структуру економіки, яка блокує інноваційний розвиток.

Аналіз інноваційно-активних промислових підприємств України показав, що в 2010 році з 10606 промислових підприємств інноваційною діяльністю займались 1462 підприємства або 13,8 %, в 2014 році з 10010 промислових підприємств – 1609 підприємств або 16,1 % (табл. 1).

Кількість інноваційно-активних промислових підприємств України
за 2010–2014 рр. [3; 4; 5] (складено авторами)

Кількість підприємств	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
1. Кількість промислових підприємств	10606	10350	10089	10189	10010
2. Кількість промислових підприємств, що займались інноваційною діяльністю	1462	1679	1758	1715	1609
3. Частка інноваційно-активних підприємств в загальній кількості промислових підприємств, %	13,8	16,2	17,4	16,8	16,1

У 2014 році інноваційно-активних промислових підприємств було на 147 підприємств або 10,1 % більше ніж у 2010 році, але на 149 підприємств або на 8,5 % менше, ніж за 2012 рік. Частка інноваційно-активних підприємств у загальній кількості промислових підприємств становила в 2012 році 17,4 %, а в 2014 році знизилась до 16,1 %. Проведений аналіз свідчить, що найбільша інноваційна активність в промисловості припадає на 2012 рік. Негативним є поступове зниження інноваційної активності в 2013-2014 роках.

Важливим для оцінки рівня інноваційного розвитку промислових підприємств має аналіз обсягів реалізації інноваційної продукції. Так, обсяг реалізованої інноваційної продукції промислових підприємств України за період 2010–2014 роки знизився на 23,8 %. Найбільший обсяг реалізованої інноваційної продукції припадає на 2011 рік, а 2014 рік – є найгіршим за обсягами реалізованої інноваційної продукції (табл. 2).

Таблиця 2

Обсяг реалізованої інноваційної продукції промисловості за 2010–2014 рр.

[3; 4; 5] (складено авторами)

Показники	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
1. Обсяг реалізованої інноваційної продукції, тис. грн	33697574,4	42386722,5	36157725,6	35891639,7	25669001,9
у тому числі:					
1.1. продукція, що є новою для ринку	10995145,1	17411025,4	14512514,4	12391209,8	7066300,6
1.2. продукція, що є новою для підприємства	22702429,3	24975697,1	21645111,2	23500429,9	18602701,3
2. Питома вага інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої продукції, %	3,8	3,8	3,3	3,3	2,5

Зниження інноваційної активності промислових підприємств обумовлено відсутністю необхідних фінансових та трудових ресурсів, великими витратами на розробку та впровадження інновацій, нестачею зовнішніх інвестицій, неефективною державною політикою, що приводить до технологічного відставання вітчизняної продукції та неспроможності промислових підприємств конкурувати на зарубіжних ринках. Вирішення даних проблем дозволить зменшити науково-технологічне відставання, підтримати вітчизняних виробників на внутрішньому ринку, забезпечити обмін науково-технічною інформацією на зовнішньому ринку.

Список використаної літератури

1. Розпорядження –Про схвалення Концепції проекту Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 року // від 09.07.2008 №947-р [Електронний ресурс] // Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/947-2008-p>.

2. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс] / [Г.О. Андрощук, І.Б. Жилияєв, Б.Г. Чижевський, М.М. Шевченко]; За заг. ред. проф. В.І. Полохала. – Київ : Парламентське видавництво, 2009. – 632 с. – Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/doccatalog/document?id=48722>.

3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник : [Електронний ресурс]. – Офіц. вид. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України», 2012. – 305 с. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

4. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник : [Електронний ресурс]. – Офіц. вид. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України», 2013. – 282 с. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

5. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник : [Електронний ресурс]. – Офіц. вид. – К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України», 2014. – 314 с. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.